

APPELLATE CIVIL

ਬਾ ਅਦਾਲਤ ਐਚ.ਆਰ ਖੰਨਾ, ਜੇ.

ਬਰਮੀਟੂ ਉਰਫ਼ ਬਾਲੋ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਰ।

ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 63 ਆਫ 1957

ਭਾਰਤੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ (1925 ਦਾ XXXIX)-ਸੈਕਸ਼ਨ 63(c) ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ-ਕੌਂਸਲ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਇੱਕ ਨੋਟ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਿ ਕੌਂਸਲ-ਜਨਰਲ ਇਸਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ-ਕੀ ਕੌਂਸਲ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪਾਲਣਾ ਹੈ।

ਹੇਲਡ, ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1925 ਦੀ ਧਾਰਾ 63(ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਵਸੀਅਤ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੇ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਵਸੀਅਤਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ.

ਹੇਲਡ, ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕੌਂਸਲ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕੀਤੇ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਜੋ 'ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਲਈ ਸਨ ਪਰ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਿੱਸੇ' ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ

ਗਈ ਸੀ। ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਦਾ ਕੋਈ ਰੂਪ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਤਸਦੀਕ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ। ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਉੱਪਰ "ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਲਈ, ਇਹ ਕੌਂਸਲੇਟ-ਜਨਰਲ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ" ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਇੱਕ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਆਹੂਜਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੌਂਸਲ-ਜਨਰਲ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਇਸ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕਰੇਗਾ। ਸਿੱਟਾ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੀ

(ਨੋਟ.-ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਲ.ਪੀ.ਏ. ਨੂੰ ਲਿਮਾਈਨ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਪਾਦਕ।)

ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਲਾਲ ਚੰਦ ਜੈਨ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਜਲੰਧਰ, ਮਿਤੀ 7 ਨਵੰਬਰ, 1956, ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਫਿਲੌਰ ਵਿਖੇ, ਮਿਤੀ 10 ਅਗਸਤ, 1956, ਨਕੋਦਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਵਾਈ ਪੀ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਡੀ.ਐਨ. ਅਗਰਵਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਫੈਸਲਾ

ਖੰਨਾ, ਜੇ.-ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾ ਲਈ ਇੱਕ ਹੀ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜੋਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵਸੀਅਤ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ.1. ਵਿਧੀਵਤ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਪਿੰਡ ਲਿਤਰਾਂ, ਤਹਿਸੀਲ ਨਕੋਦਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਇੱਕ ਜੱਟ ਜੋਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਾਲ 1952 ਵਿੱਚ ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ (ਯੂ.ਐਸ.ਏ.) ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਜੋਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਕੋਲ 93 ਕਨਾਲ 19 ਮਰਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਸੀ।

ਪਿੰਡ ਲਿਤਰਾਂ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ। ਜੋਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੰਤਕਾਲ 24

ਅਪ੍ਰੈਲ 1950 ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜੋਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜੋਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦੀ

ਪੰਜਵੀਂ ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਮਾਂਦਰੂ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਰਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ

ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਖਾਲੀ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਦੋਸ਼ 'ਤੇ ਲਿਆਂਦਾ ਕਿ

ਜੋਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਰਿਵਾਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜੱਦੀ-

ਪੁਸ਼ਤੀ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸੀ। ਜੋਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਮੁਦਈ ਹਨ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਮਿਤੀ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1950 ਦੀ

ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਵਾਰਸ ਹੋਣ ਦੇ

ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜੋਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ

ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੇ

ਪੰਜਵੇਂ ਡਿਗਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਮਾਂਦਰੂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜੱਦੀ ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ

ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮੁਦਈ ਜੋਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ

ਦਰਜੇ ਦੇ ਜਮਾਂਦਰੂ ਸਨ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸਿਰਫ ਹਿੱਸਾ ਹੀ ਮੁਦਈ ਵਜੋਂ ਜੋਵਾਲਾ

ਸਿੰਘ ਦਾ ਜੱਦੀ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1950 ਦੀ ਵਸੀਅਤ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਡੀ. 1. ਮਾਰਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਸਹੀ ਅਮਲ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਜੱਦੀ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਖੋਜ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦੋ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਵੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਜੋਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਹਤਰ ਵਾਰਸ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਭੈਣ ਸੀ। ਜੋਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਜੋਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਭੈਣ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਿਹਤਰ ਵਾਰਸ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਵਸੀਅਤ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਡੀ.1. ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਵਿਲ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਡੀ.1., ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਧੀਵਤ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕੀਤੇ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਟਾਈਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1950 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੌਂਸਲੇਟ

ਜਨਰਲ, ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ, ਯੂਐਸਏ ਵਿਖੇ ਜੋਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਹਰ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੌਂਸਲ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ "ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੌਂਸਲੇਟ ਜਨਰਲ, ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਅਪ੍ਰੈਲ ਦੇ ਚੌਵੀਵੇਂ ਦਿਨ, ਉਨੀ ਸੌ ਪੰਜਾਹ" ਸ਼ਬਦ ਹਨ।

ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੌਂਸਲ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਵੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਮੋਹਰ ਦੇ ਉੱਪਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ:-

"ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸਮਗਰੀ ਲਈ, ਇਹ ਕੌਂਸਲੇਟ-ਜਨਰਲ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਹਰ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਸਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਲ ਜੋਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਗਵਾਹ ਜੋਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਫਿਰ ਕੌਂਸਲੇਟ ਦਫਤਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਇੰਚਾਰਜ, ਜੋ ਕੌਂਸਲ ਜਨਰਲ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਸਕੱਤਰ ਸੀ, ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਿੰਟਿਡ ਫਾਰਮ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਭਰ ਕੇ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗਵਾਹ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿਡ ਫਾਰਮ ਖਰੀਦਿਆ, ਇਸ ਨੂੰ ਟਾਈਪ ਕਰਵਾਇਆ ਅਤੇ ਕੌਂਸਲੇਟ ਦਫਤਰ ਲੈ ਆਏ। ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਟਾਈਪਿੰਗ ਜੋਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੁਚੱਜੇ ਦਿਮਾਗ ਦਾ ਸੀ। ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਕੌਂਸਲੇਟ ਦਫਤਰ ਦੇ ਕੌਂਸਲ-ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੀ ਆਹੂਜਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਜੋਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਰ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰੀ ਆਹੂਜਾ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਹਰ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ, ਉਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਹਰ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬਿਆਨ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ਾਹਰਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਹਰ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਸੱਚਾਈ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ, ਪਰ ਹਰ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਕਾਰਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਲੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਕੌਂਸਲ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਵਸੀਅਤ ਹਰ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਿਧੀਵਤ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਵਸੀਅਤ। ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੋਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਹਰ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਿਸਟਰ ਆਹੂਜਾ, ਕੌਂਸਲ-ਜਨਰਲ, ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਵਿਖੇ ਕੌਂਸਲੇਟ ਦਫਤਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਜੋਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ, ਹਰ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਆਹੂਜਾ ਨੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਭਾਰਤੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 63 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ), ਜੋ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"(c) ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਵਸੀਅਤਕਰਤਾ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਜਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ, ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਰਸੀਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਗਵਾਹ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰੇਗਾ, ਪਰ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਵਾਹ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਵੇ, ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਪਾਲਣਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਵਸੀਅਤ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਵਾਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਆਹੂਜਾ, ਕੌਂਸਲ-ਜਨਰਲ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਪ੍ਰਿੰਟ ਕੀਤੇ ਫਾਰਮ ਵਿਚ ਉਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਜੋ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰਾਂ ਲਈ ਸਨ, ਪਰ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਜੋੜੇ ਸਨ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੇਗਾ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ. ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਦਾ ਕੋਈ ਰੂਪ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਤਸਦੀਕ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਸਦੇ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਉੱਪਰ "ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਲਈ, ਇਹ ਕੌਂਸਲੇਟ ਜਨਰਲ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ" ਸ਼ਬਦ

ਵੀ ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਇੱਕ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਕਿਸੇ
 ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਲਈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਆਹੂਜਾ ਨੇ ਆਪਣੀ
 ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੱਸਲ-
 ਜਨਰਲ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਮੇਰੇ ਵਿੱਚ। ਰਾਏ,
 ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਹੁਣ
 ਕੁਝ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ
 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਟੀ.
 ਪਰਸੋਤਮ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਐਲ. ਕੇਸ਼ੋ ਦਾਸ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (1), ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ
 ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁੱਖ ਨੋਟ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -
 "ਕਿਉਂਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 63 ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਵਾਹਾਂ
 ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ
 ਦਸਤਖਤ ਦੇਖੇ ਹਨ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ
 ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਦਸਤਖਤ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਰਸੀਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਵਿਚ
 ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ - ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ
 ਫ਼ਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ, ਅਜਿਹੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਨੂੰ
 ਕਾਫ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਬ-
 ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਹੋਣ
 ਦਾ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿਚ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ
 ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ

ਗਿਆ ਸੀ। ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ S. 63 ਦੇ ਨਾਲ ਢੁਕਵੀਂ ਪਾਲਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਗਿਆਨ ਚੰਦ, ਆਦਿ, ਬਨਾਮ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, (2) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁੱਖ ਨੋਟ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: -

"ਰਜਿਸਟਰਿੰਗ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਦੀ ਇੱਕ ਰਸੀਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਸੀਅਤਕਰਤਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ।"

ਜੇਕਰ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੌਂਸਲ ਜਨਰਲ, ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। .

ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਟਿਮਮਾਵਾ ਡੁੰਡੱਪਾ ਬੁਡੀਹਾਲ ਬਨਾਮ ਚੰਨਿਆ ਅਪਾਇਆ ਕੁਨਾਸਗੇਰੀ (3) ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਅਤੇ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਨੂੰ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹੋਏ, ਗਜੇਂਦਰਗੜਕਰ, ਜੇ. (ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੀ), ਜਿਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੂਰਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਰਜਿਸਟਰੀਕਰਣ ਲਈ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਮੇਰਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਵਿਚਾਰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਹੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇਹ ਉਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੈਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹਾਂ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਕਿ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ, ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਉਂਸਲ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਸੀਲ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ. 1, ਕੌਂਸਲ ਜਨਰਲ ਸ਼੍ਰੀ ਆਹੂਜਾ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਇਨ ਦਾ ਗੁਡਜ਼ ਆਫ਼ ਗੋਕੁਲਚੰਦ ਗਾਂਧੀ; ਚੰਦਰਤਨ ਗਾਂਧੀ ਬਨਾਮ ਐੱਸ.ਐੱਮ. ਜਮਨਾ ਬਾਈ (4)। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਮਦਨ ਸਵਰੂਪ ਦੁਆਰਾ ਵਸੀਅਤ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ, ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤਕਰਤਾ ਨੇ ਵਸੀਅਤ ਉੱਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਮਦਨ ਸਵਰੂਪ ਦੁਆਰਾ ਵਸੀਅਤ ਉੱਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਤਸਦੀਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ:-

"ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਗਾਂਧੀ (ਪੜਤਾਲਕਰਤਾ) ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਮੇਰੇ ਲਈ ਜਾਣਿਆ-ਪਛਾਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ।"

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮਦਨ ਸਵਰੂਪ ਨੇ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਪਾਉਣਾ ਸੀ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਆਹੂਜਾ ਨੇ ਕਿਸੇ ਸੀਮਤ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਦਨ ਸਵਰੂਪ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਿੰਗ ਅਫ਼ਸਰ ਨੂੰ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਗਿਰਜਾ ਦੱਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਗੰਗੋਤਰੀ ਦੱਤ ਸਿੰਘ (5) ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਦਸਤਖਤ, ਜੋ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਸਮਰਥਨ 'ਤੇ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਸੀਅਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਿਰਫ ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਇਹ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡੋਰਸਮੈਂਟ ਐਨੀਮੋ ਅਟੇਸਟੈਂਡੀ ਦੇ ਪੈਰਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਗਵਾਹ ਮੁਕੱਦਮੇ

ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੂੰ ਹਰ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਬੂਤ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੌਂਸਲੇਟ ਦਫਤਰ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੌਂਸਲੇਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਿੰਟਿਡ ਫਾਰਮ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ। ਕਰੇਗਾ। ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਫਿਰ ਵਸੀਅਤ ਲਿਖਵਾਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਨੇ ਹਰ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਆਹੂਜਾ, ਕੌਂਸਲ ਜਨਰਲ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਆਹੂਜਾ ਨੇ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। ਇਹ ਤੱਥ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਆਹੂਜਾ ਨੇ ਜੋਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਗਵਾਹੀ ਵਜੋਂ ਵਸੀਅਤ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਿਸਟਰ ਆਹੂਜਾ ਨੂੰ ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗਵਾਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂ ਮੰਨਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਜੋਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕਾਫੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਜੋਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੈ। ਜੋਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜੱਦੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 2117, 2118, 2232, 524, 916, 1018,

3408/1814 ਅਤੇ 2138 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਜੱਦੀ ਸਾਬਤ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜੱਦੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਖੋਜ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਮੈਂ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 2117, 2118, 2232, 524, 916, 1018, 3408/1814 ਅਤੇ 2138 ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ। ਬਾਕੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਮੈਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਛੁੱਟੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਆਰ.ਐਸ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ (ਅਨੁਵਾਦਕ)

